

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
Fakulta sociálních věd
Institut mezinárodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(Posudek vedoucího)

Práci předložil(a) student(ka): Adam Janovec

Název práce: Techniky vylepšeného výsluchu v USA: efektivita a kontroverznost

Vedoucí práce (u externích vedoucích uveďte též adresu a funkci v rámci instituce): Tereza Martincová

1. OBSAH A CÍL PRÁCE (stručná informace o práci, formulace cíle):

Adam Janovec ve své bakalářské práci zkoumá kontroverzní program tzv. technik vylepšeného výsluchu (anglicky Enhanced Interrogation Techniques), který zavedla vláda USA v reakci na teroristické útoky 11. září. Mezi tyto techniky patří např. mediálně známý waterboarding.

Práce je členěna do tří hlavních kapitol. V první kapitole autor představuje samotný tajný program, jednotlivé techniky a jejich použití na případě tří konkrétních teroristů. Druhá kapitola se podrobněji zabývá efektivitou užití těchto technik rovněž ve světle excesů vyšetřovatelů, které se udály, a zabíhá do nevyhnutelných morálních kontroverzí. Třetí kapitola poté celý program stručně zasazuje do amerického i mezinárodního právního rámce.

Autor si klade především otázku, zda se program v praxi ukázal být natolik efektivním, aby jeho přínosy převážily s ním spojené kontroverze. Mimo to se autor snaží zasadit program do právního rámce a vyjádřit se k morálnosti tohoto způsobu výsluchu zadržených.

2. VĚCNÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, argumentace, logická struktura, teoretické a metodologické ukotvení, práce s prameny a literaturou, vhodnost příloh apod.):

Těžiště práce spočívá v případové studii tří zadržených teroristů, na nichž byly techniky vylepšeného výsluchu použity. Autor hodnotí jejich ochotu spolupracovat při výsluchu před i po použití těchto technik a vyvozuje z toho vlastní závěr ohledně efektivity jejich použití.

Přednost této bakalářské práce spatřuji v odvaze autora činit vlastní závěry z jemu dostupných informací (autor přiznává, že ne všechny zdroje již byly odtajněny) a neuchyluje se k pouhému „mapování“ problematiky. Rovněž zařazení třetí kapitoly ohledně legislativního ukotvení programu považuji v této podobě za užitečné, protože čtenář se neubrání myšlence, jak bylo zavedení tohoto programu v USA vůbec právně možné, což autor objasňuje.

Autor pracuje rovněž s početnými knižními zdroji a primárními prameny (reporty), nespolehá tudíž v první řadě na internetové sekundární zdroje, což práci přidává na kvalitě.

3. FORMÁLNÍ A JAZYKOVÉ ZPRACOVÁNÍ (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, formální náležitosti práce apod.):

Práce je zpracována ve slovenském jazyce, netroufám si proto se kategoricky vyjádřit ke gramatické stránce, přesto se domnívám, že autor je místy nejistý ohledně správného užívání čárek ve větách.

Z formálního hlediska (citace a odkazy, grafická úprava) splňuje práce požadované náležitosti.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z bakalářské práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek, naplnění cíle apod.):

Autorovi se podařilo úspěšně se zorientovat v komplexní problematice a zodpovědět hlavní výzkumnou otázku.

Ke slabším částem patří podkapitola věnující se morálnosti programu, která je příliš stručná na to, o jak komplexní otázku se jedná; není například zcela jasné, proč si autor vybral právě filosofickou metodu deontologie a ne jinou. Podobně, závěr bakalářské práce je pouhým shrnutím předešlého textu a zodpovězením výzkumných otázek.

Celkově se však jedná o kvalitní bakalářskou práci, autor dostal požadavkům na něj v tomto směru kladeným.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

Ve své práci docházíte k závěru, že užití technik vylepšeného výslechu je efektivní za předpokladu, že ho vede zkušený, v psychologii trénovaný vyšetřovatel a nedojde k žádnému excesu proti pravidlům užití těchto technik. Vaše hodnocení je tak příznivější, než k jakému došel senátní Výbor pro zpravodajskou činnost ve své zprávě, kterou v práci zmiňujete. Vysvětlete, prosím, proč se s touto zprávou zcela neztotožňujete.

V kapitole 2.3.1. uvádíte: „Podľa deontologickej logiky by tak práve nespôsobenie bolesti väzňovi s následným nezískaním informácií bolo nemorálne, pretože by pri tom došlo k porušeniu morálneho pravidla, ktoré vyšetrovateľa zaväzuje k tomu aby nepodvádzal.“ Znamená to, že poslušné vykonání zjevně nemorálního rozkazu, například daného nelegitimní okupační mocí, je ve světle tohoto filosofického přístupu morálním činem?

6. DOPORUČENÍ / NEDOPORUČENÍ K OBHAJOBĚ A NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (A-F):

Doporučuji k obhajobě, navrhuji hodnocení B.

Datum: 30. 5. 2020

Podpis: Tereza Martincová

Pozn.: Hodnocení pište k jednotlivým bodům, pokud nepíšete v textovém editoru, použijte při nedostatku místa zadní stranu nebo příložený list. V hodnocení práce se pokuste oddělit ty její nedostatky, které jsou, podle vašeho mínění, obhajobou neodstranitelné (např. chybí kritické zhodnocení pramenů a literatury), od těch věcí, které student může dobrou obhajobou napravit; poměr těchto dvou položek berte prosím v úvahu při stanovení konečné známky.